

ДЕТСКА ГРАДИНА №181 „РАДОСТ“

с. Железница – София, пк 1475, ул. „Плана планина“ №26, тел. 02/992 76 54, e-mail cdg181radost@abv.bg

УТВЪРДИЛ:

Директор: К. Младенова

Заповед РД-09 № 19/15.09.2023 г.

МОДЕЛ ЗА АДАПТАЦИЯ НА ДЕЦАТА ПРИ ПОСТЪПВАНЕ В ДГ №181 „РАДОСТ“

„Добрата комуникация, уважението и равнопоставените права между служителите в детската градина и родителите са изключително важни при адаптацията на детето!“

Моделът за адаптация на децата в ДГ№ 181 „Радост” е изготвен във връзка с чл.10, ал.2, т.5, чл.11, ал.2, т.4 от Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях на МЗ, чл.39, ал.2 и 3 от Наредба № 5 за предучилищното образование на МОН и е неразделна част от Правилника за дейността на детската градина./Приет на ПС№1/15.09.2022г./

- **В зависимост от адаптивната способност на детето, родителя може да престоява в детската група до постигане на желаното поведение и адаптация.**

I. Въведение

Адаптация - това е естествено състояние на човека, проявяващо се в приспособяване /привикване/ към нови условия на живот, към нови дейности, нови социални контакти, нови социални роли.

При постъпване на детето в детската градина обичайните условия на живот /режим, хранене, микроклимат, възпитание/ се изменят. Това изисква от детето да пренастрои вече съществуващия стереотип на живот, в който то се е чувствало спокойно и уверено. То трябва да свикне със съвършено непозната обстановка, където освен него има още много деца и непознати възрастни, с липсата на мама и другите близки, които са се грижили за него до този момент и са били неотлъчно до него.

Този процес на привикване/адаптация/ към живота в детската градина е свързан с голямо нервно напрежение за детския организъм и тъй като адаптивните възможности на детето са ограничени, един рязък преход към новата социална ситуация води до стрес.

Стресът може да се изрази в нарушение на съня, апетита, емоционалното състояние, загуба на вече изградени положителни навици и умения, понижаване на речевата и игрова активност. Индикатор за трудност в процеса на адаптация се явяват и някои негативни изменения в поведението на детето като прекомерна възбуда и агресивност или обратно - потиснатост и депресия, чувство на страх, нежелание да посещава детското заведение и др. Всичко това води до понижаване на имунитета, до влошаване на физическото здраве, дори до заболяване на детето.

Ето защо този период има много голямо значение и от неговото протичане зависи по нататъшния комфортен престой на детето в детската

градина, неговото здраве, отношението му към детската градина и обучението, което се провежда там.

Продължителността на адаптацияния период зависи от много фактори:

- особености на висшата нервна дейност и възраст на детето;
- здравословно състояние;
- досегашни социални контакти;
- степента на различия между семейната обстановка, с която детето е свикнало и тази в детската градина;
- от различията в методите на възпитание и др.

Адаптацията на децата в зависимост от начина и на протичане може да бъде:

- лека адаптация, която протича за 1-2 седмици. Време, през което детето е леко стъписано и уплашено - нормални временни реакции, след което те отшумяват и детето се държи адекватно в детския колектив.

- средна адаптация, която протича за 1-2 месеца. Детето дава признаци за лек психически стрес, има занижена речева и игрова активност, боледува.

- тежка адаптация, която протича от 2 до 6 месеца. Детето често боледува, не се храни, може да настъпи физическо и психическо изтощение на детския организъм.

II. Основна цел:

Да се създадат благоприятни условия за социална адаптация на детето в условията на детската градина, които да способстват за повишаване на детските адаптационни възможности, необходими за по-нататъшното му развитие.

III. Основна задача:

Да се помогне на детето възможно най- бързо и безболезнено да свикне с новата обстановка и да се почувства уверено и спокойно в нея.

IV. Очаквани резултати:

1. Безболезнено и благоприятно протичане на адаптацията на детето към условията в детската градина.
2. Запазване на физическото, психическо и социално здраве на детето
3. Установяване на контакти с другите деца от групата и с възрастните в детското заведение.
4. Формиране на адекватно поведение на детето в детската градина.
5. Формиране на тясно сътрудничество с родителите.

V. Структура на работата по адаптацията на децата

1. Работа със семейството

1. Запознаване със семейството и установяване на доброжелателни, партньорски отношения с родителите.

2. Информационно-методическа подкрепа на родителите.

3. Индивидуално консултиране, разговори, беседи с цел: вдъхване на увереност и разсейване на безпокойството и тревогата.

2. Работа с децата

1. Запознаване с децата /индивидуални особености, навици, умения, начини за въздействие/.

2. Диагностициране на уменията и навиците при постъпване

3. Провеждане на игри и забавления за сближаване на деца и на учителите с тях ,за снемане на психоемоционалното напрежение.

4. Диагностициране на уменията и навиците след адаптационния период.

VI. Задачи на възпитателно-образователната работа в периода на адаптацията на децата към условията в детската градина

1. Организиране на ВОР в съответствие с възрастовите и индивидуални особености на децата.

2. Създаване на условия за опазване и укрепване на детското здраве.

3. Формиране у децата на навици за здравословен начин на живот, които да съдействат за пълноценното им физическо развитие.

4. Създаване на система за взаимодействие с родителите и участието им в живота на детската градина.

5. Формиране на интерес към детската градина, към установяване на контакти между децата и учителите в новата обстановка.

6. Установяване на емоционален контакт между децата и учителите.

7. Единство на системата за възпитание в къщи и в детската градина .

8. Създаване на емоционално благоприятна атмосфера в групата и формиране на положителна нагласа към детската градина и желание детето да я посещава.

9. През първите дни да не се нарушават придобитите вече навици на детето, а постепенно да се променя режима ,за да свикне детето с новите изисквания.

10. Провеждане на консултации с родителите на тема „Как да доближим условията в къщи до тези в детската градина”/взаимстване на режимни моменти, приучване в самостоятелност и т.н./

11. Съвместна работа с родителите за формиране на правилна детската реч чрез използване на литературни творби за деца.

12. Привличане на детето към съвместни игри в групата, които да съдействат за формиране на взаимодействие между децата и създаване на благоприятна атмосфера в групата.

13. Формиране на умения за самообслужване и поощряване на проявената самостоятелност.

14. Да се поддържа балансирано поведение на децата/да не се допуска

умора или превъзбуда/.

VII. Процесът - адаптация към детската градина:

1. Подготовка за детска градина:

- Подгответе детето и му създайте позитивна нагласа за детската градина. За да подгответе детето си, преди всичко трябва да му разкажете за това, което ще му предстои. Говоренето за това, какво го очаква, съобразено с евентуалните му страхове, улеснява първите му стъпки (Сежер, 2013). Помогнете на детето си да формира положително отношение към детската градина. Обяснете му по достъпен начин за нещата, които децата правят в детската градина и защо е забавно място, но не го претоварвайте с информация. Важното е детето да разбере, че мама и тати ходят на работа, а неговата работа е да посещава детска градина и да играе с децата. Изключително важно за безболезнената адаптация на Вашето дете е предварителната подготовка в семейството.
- Несигурността на родителя може да повлияе на отношението на детето към детското заведение. Разберете дали имате някакви страхове и негативни преживявания, свързани с детската градина или Вие самите се притеснявате от това, че се отделяте от детето си. Децата са сензитивни и ако Вие сте тревожни, то тогава тази тревожност несъзнавано се прехвърля и върху тях.
- Отделете достатъчно време сутрин преди тръгването към детска градина. Препоръчително е да се отдели достатъчно време, за да не се чувства детето припряно, периодът на подготовка преди тръгването за детска градина трябва да е приятен както за Вас, така и за Вашето дете.
- Предварително се запознайте с дневния режим в детската градина, за да направите графика си у дома съвпадащ с този на детската градина. По този начин денят на детето оставя същият, поне що се отнася до графика.
- Необходимо е родителите да отделят между две и пет седмици за адаптация, като е препоръчително по време на този период да не внасят промени в ежедневието на детето.
- Предварително можете да се консултирате с учителите, относно предстоящата адаптация на Вашето дете.

2. Първи стъпки в детска градина.

- Препоръчително е раздялата с мама или татко да бъде бърза и кратка, дори детето да започне да плаче и да Ви моли да се върнете – не отстъпвайте, в противен случай това ще е неговата стратегия за манипулация и занапред ще реагира по същия начин, за да задържи Вашето внимание и да отстъпите,

така както сте го направили през първия ден. Когато сте вече в детската градина, кажете на своето дете, че ще остане за да играе с други деца и ще го вземете по-късно. Можете да опишете деня, който го чака. Детето трябва да знае, че ще остане в детската градина без Вас. Прегърнете го и преди да си тръгнете, помахайте с ръка за „довиждане“.

- Ако детето има любими предмети у дома, може да я вземе със себе си в детската градина, това ще бъде в негова помощ при раздялата (нещо, което му напомня за вкъщи).
- Осъществявайте ежедневен контакт с медицинската сестра/учителите относно това, как се справя детето с новата обстановка. Важно е да се изгради взаимно доверие между служителите и родители.
- Препоръчително е целодневния престой на детето да е по-кратък, като в първите няколко дни да бъде до обяд (индивидуално за всяко дете).
- След като вземете Вашето дете от детската градина, детето може да бъде превъзбудено и да изисква повече внимание. Това е нормален начин да се освободи от напрежението, причинено от промените в живота му. Вярата на родителите в способността на детето да се адаптира и да бъде щастливо в детската градина, помага и подкрепя детето в тази трудна, но важна стъпка към независим живот.

3. Прибиране от детска градина.

Създайте си семеен ритуал около воденето и вземането от детска градина. Прибирайки се от детска градина си създайте ритуал. Това може да бъде разходка в парка, игра на площадката, разказване на приказка, пеене на песничка, нещо, което доставя удоволствие на детето. Зареждането от положителни емоции е от голямо значение за успешната адаптация.

При деца с трудна адаптация към детска градина, могат да бъдат извършени следните стъпки с присъствието на родител:

1. Първи стъпки в детска градина.

Родителят посещава заедно с детето си детска градина през първите три дни. Престоят трябва да е съобразен с режимния момент на децата (препоръчително е посещенията да бъдат във времето за свободна игра). Първите няколко дни служат за опознаване на средата, децата и възрастните. Времетраенето може да се осъществи от 15 до 30 минути, като постепенно детето бъде оставяно в занималнята.

По време на престоя си, детето се развежда от служител на детската градина из пространството, като му се представят децата, предлагат му се занимания и игри.

2. Раздяла с родител.

Ако детето има любими предмети у дома, може да я вземе със себе си в детската градина, това ще бъде в негова помощ при раздялата -нещо, което му напомня за вкъщи.

Препоръчително е раздялата с родител – дете да се осъществи на четвъртия ден

от посещението на детето (при редовни посещения). От изключително значение и много важно е преди раздялата родителят да обясни на детето си, че излиза и ще се върне за да го вземе, както и при излизане е необходимо да помаха с ръка за „довиждане“.

Първата раздяла протича около 15 минути. Ако детето се успокои в рамките на това време (дори и ако е разстроено при раздялата и плаче), раздялата се смята за успешна и времето за разделите се увеличава постепенно. Ако детето продължи да плаче, търси родителя си, не се заиграва с децата, не може да бъде разсеяно, не поддържа контакт с служителите, работещ с детето – раздялата се смята за неуспешна (Трифонова, 2017 г.). При неуспешна раздяла се повтаря отново гореописана процедура.

3. Стабилизиране.

Времето за раздяла се увеличава плавно. Служителят подпомогнал адаптацията, наблюдава детето.

През петият ден, ако детето е спокойно, може да приспи в детската градина.

4. Финализиране на периода за адаптация.

Адаптацията е приключила след като детето е приело служителите, децата и средата. Възможно е при сутрешният прием, детето да протестира, но при влизане в групата се чувства комфортно.

Служителят, подкрепящ детето по време на неговата адаптация не е необходимо да присъства в дневните грижи, но е на разположение, ако детето има нужда от него.

Използвана литература:

1. Сежер М., (2013) – „Малкото училище – голямото начало. Детето и детската градина“
2. Асоциация родители (2019) – Наръчник за родителите „Добре дошли в детската градина“, 2019 г.;
3. Трифонова М., (2017) – „Берлински модел за адаптация
4. Добри практики на детски градини в РБ.